

Sygn. akt: II AKa 135/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2010 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Wojciech Kopczyński
Sędziowie	SSA Małgorzata Niementowska (spr.) SSA Beata Basiura
Protokolant	Magdalena Baryła

przy udziale **Prokuratora Prok. Okręg. del. do Prok. Apel. Iwony Skrzypek**

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2010 r. sprawy

skazanego **G. P.** s. J. i N., ur. (...) w Z.

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji obrońcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 01 lutego 2010 r. sygn. akt. V K 208/09

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, iż uchyła rozstrzygnięcie zawarte w punkcie IV oparte na przepisie art. 77 § 2 kk;
2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zwalnia skazanego G. P. od kosztów postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt II AKa 135/10

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 1 lutego 2010 roku Sąd Okręgowy w Katowicach na mocy art. 569 § 1 k.p.k., art. 85 k.k., art. 88 k.k. i art. 91 § 2 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego G. P. wyrokami: Sądu Okręgowego w G.z dnia 13 maja 2003 roku, sygn. akt (...), Sądu Rejonowego w G.z dnia 15 września 2003 roku, sygn. akt (...), Sądu Okręgowego w K.z dnia 20 kwietnia 2004 roku, sygn. akt (...), Sądu Okręgowego w K.z dnia 27 października 2005 roku, sygn. akt (...), i Sądu Okręgowego w K.z dnia 9 grudnia 2008 roku, sygn. akt (...)i w miejsce tych kar orzekł wobec skazanego karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 25 lat pozbawienia wolności

Nadto ustalili, iż pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach podlegających łączeniu, a nie objęte wyrokiem łącznym ulegają odrębnemu wykonaniu.

Na mocy art. 77 § 2 k.k. ograniczył możliwość skorzystania przez skazanego G. P. z warunkowego przedterminowego zwolnienia do okresu nie wcześniej niż po odbyciu 23 lat kary łącznej pozbawienia wolności.

Apelację od wyroku łącznego, jego pkt 4 wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając obrazę prawa materialnego, w szczególności art. 77 § 2 k.k. przez jego zastosowanie, mimo, że żaden z łączonych wyroków takiego rozstrzygnięcia nie zawierał, oraz błędną wykładnię tego przepisu przez przyjęcie, że sylwetka oskarżonego, jego zachowanie po popełnieniu przestępstw oraz charakter poszczególnych czynów stanowią szczególnie uzasadniony przypadek w rozumieniu tego przepisu.

Wskazując na powyższy zarzut skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez uchylenie jego punktu 4.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy okazała się o tyle zasadna, iż wyrok Sądu Okręgowego musiał zostać częściowo zmodyfikowany. Sąd Okręgowy prawidłowo dostrzegł konieczność wymierzenia jednej kary łącznej pozbawienia wolności, obejmujących działalność kryminalną skazanego przed zapadnięciem wyroku Sądu Okręgowego w G.z dnia 13 maja 2003 roku sygn. akt. (...). Sąd Apelacyjny nie miał wątpliwości w odniesieniu do wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności, która została przez Sąd I instancji należycie umotywowana. Bezsprzeczne bowiem jest, że jeżeli najsurowszą karą, jaka została orzeczona tylko za jedno ze zbiegających się przestępstw, jest kara 25 lat pozbawienia wolności, orzeka się tę właśnie karę jako karę łączną. Z uwagi na charakter kary 25 lat pozbawienia wolności w wypadku wymierzenia tej kary jako kary łącznej dochodzi do pochłonięcia przez tę karę wszystkich kar jednostkowych orzeczonych za pozostające w zbiegu przestępstwa. Zasada ta wynika z jednoznacznego brzmienia przepisu art. 88 k.k. nakazującego wymierzyć tę karę, jako karę łączną. Granice, o których mowa w art. 86 § 1 k.k., przestają obowiązywać w tej sytuacji, gdyż mamy do czynienia na etapie wymierzania kary łącznej z obligatoryjną absorpcją.

Pomimo braku zastrzeżeń odnoszących się do wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności, orzeczenie Sądu pierwszej instancji zawierało uchybienie dotyczące zastosowania w nim instytucji z art. 77 § 2 k.k.

Zgodzić się należy ze skarżącym, że zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 77 § 2 k.k. przy orzeczeniu kary łącznej w sytuacji, gdy żaden z wyroków podlegających łączeniu jej nie zawierał, stanowi niedopuszczalną ingerencję w treść prawomocnie orzeczonych kar podlegających łączeniu.

Sąd Apelacyjny stoi, bowiem na stanowisku, że przy wydawaniu wyroku łącznego nie można weryfikować przesłanek z art. 77 § 2 k.k. będących integralną częścią orzeczenia o karze. Wymierzając karę za dane przestępstwo sąd I instancji chcąc ustalić surowszy niż ustawowy limit odbycia kary do przedterminowego zwolnienia winien go orzec przy tej konkretnej karze, a powtórzyć w przypadku orzeczenia kary łącznej. Jeżeli poszczególne wyroki podlegające łączeniu nie zawierały takiego ograniczenia niedopuszczalne jest jego zastosowanie na tym etapie orzekania. Sąd orzekając w sprawie o wydanie wyroku łącznego nie może bowiem ponownie rozstrzygać kwestii prawomocnie rozstrzygniętych w podlegających łączeniu wyrokach, a taką jest wymierzona w nich kara zarówno z poczynionymi ograniczeniami wynikającymi z art. 77 § 2 k.k. jak i bez takiego obwarowania.

Niezależnie od powyższego wyводу zauważyć należy, że art. 77 § 2 k.k. upoważnia sąd wymierzający karę pozbawienia wolności do określenia surowszych ograniczeń do skorzystania przez skazanego z warunkowego zwolnienia niż ograniczenie przewidziane w ustawie. Stosując takie surowe ograniczenie sąd winien się kierować celami kary a zwłaszcza zadośćuczynieniu poczuciu sprawiedliwości. Mając to na względzie właściwym wydaje się aby to sąd wymierzający karę pozbawienia wolności rozważając okoliczności obciążające, sposób popełnienia przestępstwa i jego

charakter, a także wzgląd na społeczne oddziaływanie kary ustalał surowsze warunki do skorzystania z warunkowego zwolnienia, a nie sąd wydający wyrok łączny.

Kończąc wskazać jeszcze trzeba, że w judykaturze zaznaczano konsekwentnie, iż wymiar kary łącznej nie powinien wprowadzać dla skazanego gorszej sytuacji, aniżeli ta, która zaistniałaby w wyniku wykonywania kolejno poszczególnych kar podlegających łączeniu. W sytuacji braku obostrzenia z art. 77 § 2 k.k. przy wymierzonych karach pozbawienia wolności w wyrokach podlegających łączeniu, orzeczenie takiego ograniczenia w wyroku łącznym ewidentnie wiązałoby się z pogorszeniem sytuacji skazanego, z czym mamy do czynienia w zaskarżonym wyroku.

Z uwagi na długotrwałość stosowanej wobec G. P. kary pozbawienia wolności, Sąd Apelacyjny zwolnił go na zasadzie art. 634 k.p.k. w zw.

z art. 624 § 1 k.p.k. od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym, obciążając nimi Skarb Państwa.